

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. Μουσ. ΧII 29/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

16-18/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).... Ὑψηλόν.....
(παλαιότερον ὄνομα: ..Κασσολί..), Ἐπαρχίας Δράμας
Νομοῦ Δράμας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Θεόδωρος
..Κορυφίδης.. ἐπάγγελμα ... Φεροδιδακταὺς
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κυρία Δράμας.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... 34.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ..Παναγιώτης.. Μωυσιδίδης
.....
ἡλικία... 65... γραμματικαὶ γνώσεις... Β... Δημοτικῆς
..... τόπος καταγωγῆς Χάρα.....
..... Γραμματικῆς.....

β) Θεόδωρος Κορυφίδης... Δάσκαλ... Γραμματικῆς

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ..Ὡς Πλησίον τοῦ χωρίου.. ἦσαν διὰ
σποράν.. Ὡς περιοχῆς... Κουρατζαί... διὰ βοσκήν ποιμνίων.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... Ὑπῆρχον... αὐταὶ... χωρὶς... ..
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
... εἰς... τοῦ... χωρικοῦ... .. τοῦ... ..
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; .. Διατηροῦσαν... .. Περιουσίαν... .. καὶ... ..
διένειμε... .. πάλιν... .. τοῦ... .. τοῦ... .. τοῦ... ..

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... Συγχρόνως. εἰς ἀμφοτέρας. γεωργίαν. κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ ἐργάζονται εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

... Δὲν ὑπάρχον. δαυοὺς. ... Τσιφλικούχοι
ὁ καθὲς οἰκογενεῖα. εἰς τὴν ἰδίαν. κτήματα.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦν. ἐποχικῶς. διὰ τὴν. ἐργασίαν. τῶν
καὶ ἐλάμβανον. ὡς. ἀμοιβή. χρήματα.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... Ἰταλίας. Ἑβραίων. Ἀφρικῶν

Ἰταλίας. ὑπηρέται. καὶ προήρχοντο. ἀπὸ. ἡλικία. ἄλλα. χωρία.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; Δὲν. ἐπὶ. ἡλικίαν. λαμβάνει.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχλωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Εἰς ποιὰ κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; ...
 Ἐλαιοκλάτω. Με. Ζωϊκὴν κόπρον... βοῶν, αἰγο-
 προβάτων... κ. λ. π.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Α. π. ο. τοῦ 1936 ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Α. π. ο. τοῦ 1916 ...

Γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1923 ...

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Εἰς χωράφια καὶ ἐλαιοκλάτω... τοπικὸς τεχνίτης... Γιούργου ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χάβη 4. Ὑλὶ 7. 10. Τυγὸς ...

2. 5. 8. 9. Ὀκ ...

3. 6. Ζευρός ...

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Α. π. ο. τοῦ 1953 ...

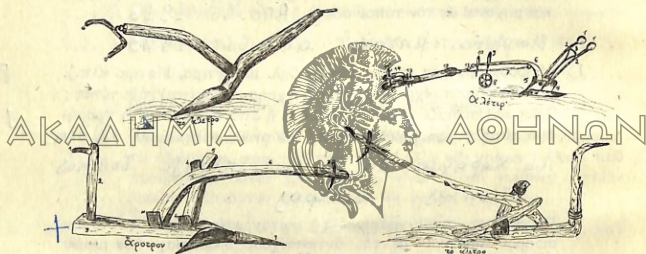
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Α. π. ο. τοῦ 1945 ...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *βλ. 19.45...*

5) Μηχανή ἄλωνισμού *βλ. 19.26...*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἐξ ὀξυῦ... τεχνίτης...*
ἐξ ὀξυῦ... χωρὶς...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *εἶναι τὸ εἶδος τοῦ ἐξηλαδίστατε*

1. ... <i>λαβ</i> ...	6. ... <i>ὀκ</i> ...	11. ...
2. ...	7. ... <i>ε. φ. ν. ι.</i> ...	12. ...
3. ... <i>β. α. β.</i> ...	8. <i>φτερόν</i> ...	13. ...
4. ... <i>β. α. α. α. ι. α.</i> ...	9. ... <i>ὕνιν</i> ...	14. ...
5. ... <i>σ. τ. α. ρ. ὀ. σ.</i> ...	10. ...	15. ...

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

..... Ἦτο... μιᾶς μορφῆς... διὰ τὴν... ἀροτρία-
 ...σιν... ὅλων... εἰδῶν... τῶν... χωραφίων.
 ...ὡς... τὸ... ὅχι διόν... καὶ ὡς... ..

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

χειρὶ δάκτυλου

κίοντος

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

..... ὡς... .. ἀναφερθέντα ἀνωτέρω... καὶ
 ὡς... .. ὅχι διόν... ..

πριόνι

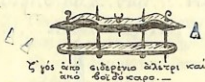

ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἀπόφορα... βόες, ἡμίονος, ὄνος*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Χρησιμοποιοῦνται... δύο... καὶ ἓν...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ἦτο... ἀναγκαῖος... ὁ ζυγός...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογράφησατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Ἡ μορφή τοῦ παλαιότερου ζυγοῦ εἶναι ὡς ὁ ἀνωτέρω... ὁ κατωτέρω... ὁ σημερινός... ὁ παλαιότερος... ὁ σημερινός...*

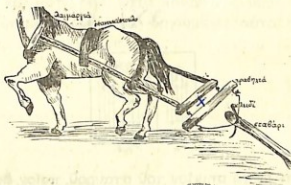
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ὡς ἑξῆς...*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ὡς ἑξῆς...*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀπὸ τοῦ 1950...*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *ὡς κατωτέρω... τοῦ ἀρότρου δένεται τὸ βλαβάρι μὲ δύο βελονιὰ καὶ μάνιαν... καὶ ἀφ' ἐξ ἑνὸς τῶν χαλκῶ - 6 τοῦ βλαβαριστοῦ.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

4. Ο πύρ. ἀκρίβως δειχνέι. ἡ καλὴ τέχνη. ἐλπίων μέτιν.
διαφορὰ τοῦ ἀέρος. διὰ τοῦ χαλκοῦ. τοῦ αἵματος. ἐξ
τοῦ χαλκοῦ... ὡς ἐμφανέως ἐστίν.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα καὶ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας: ὁ ἀγρὸς...
τὸν ἀγρὸν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ εὐλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Οὐκ εἶναι εἰς τὸν ζυγόν. Περνᾷ εἰς τὸ φέρον. τὸν ζυγόν. οὐ δὲ ζυγῶν. τὸ... ὅκ... μακρὴν ζύλον. καὶ αὐτὸ τὸ ἄκρον. τὸν χαλκῶ... Περνᾷ... τὸ ζύλινον ἄροτρον.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
.....κατὰ τὸν ἴδιον ὡς ἐν τῷ ὑπόλοιπῳ.

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

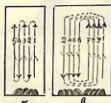
Ἁ. ἡορᾷ με δοκίμ. δεινόν... εὖ. τὰ κέραια τῶν. γυν.,
ἀλλ'. ἐκείνου με δοκίμ. δεινόν... εὖ. τὰ χιωντάρ. δεξιά
καὶ ἀριστερά, — 7 —

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Χωρίζεται... βέ... ὑφίσταται... ὑφίσταται... ἑτοιμάζ...
... ἑτοιμάζ... καὶ ἐν... ἑτοιμάζει... ὅπως... ὅπως...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

..... ὀχι.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίης, ντάμιες, σιασιές, μεσθραδες κ.λ.π.) ;

..... Ναι.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

..... Ναι.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶται ἄροτρον ;

..... ὀχι.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄχι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..... καὶ... ἀνάγκη... μετὰ... ὄχι... καθέτως, πλαγίως...
καὶ... βαθιὰ.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. 4(). ταν... το... χαρὰφι... εὐφί... κελαι... εἰς

ἀντίστατον... ἔσθλα... καὶ... παραβύβληται. τὸ χαῖμα ἀπὸ τοῦ βροχίου

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημοτικῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; 2 - 3 ... Ἀνοιξιά - καλοκαίρι - φθινόπωρο.

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *δισάκι* ...

Εἰς τὴν Πάριον... Σήμερον... διελθὼν... Χρῆτος
 ἑνὸς... ἑξήκοντος... ἑξήκοντος... (Μου. 600) ἑξήκοντος... δι' ἑνὸς χερσὶ

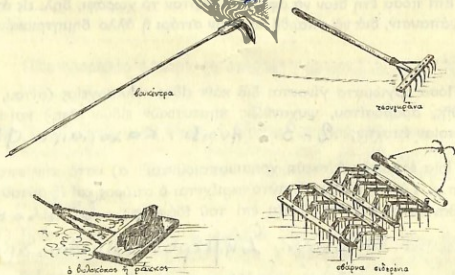
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ..Με... τὴν... ράβδον...
 .βουκέντρον... ἢ... ὁ... βοῖα... δὲ τὴν ἄκρην... ἔχει... διδρυσὺν
 Πράγμα... ὡδὸν... ὁ... ἄνω... ..

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);Ναί.....

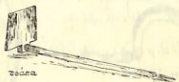
3) Ἡ σκάφη μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων).

Ο... κασμάς... καὶ... τσάπα... καὶ...
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Συνήδω... Πιχάινουν... Δύα Ηαδύ... Ναισιπυράοι... Καί
ἀρχάνουν... Ένα Ηαδύ...

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἰδους. Ἰα. Πάσιεν... τὰς μακαρίας... εὐδοκίαν
ἀνθρώπων... ἀλλήλων... Οὐρανία καὶ ἐν δούλει
ἀνοιχτα λαλήσω... διὰ τοῦ πνεύματος... Φανί Ρελίδα διὰ σποράς

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... βά... ἀλφειοχώρα.

...φρα... και τριβύλλι... τα ευρισκόμενα... εις τον
... καιρπον... 10 - 15... χιλιάμετρα... μακρυσί...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιᾶς (βραγιᾶς)
καὶ ἄλλως. ... ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ...

μέγα... θέ... γάμος... και... σήμερον το 'ίδιο.

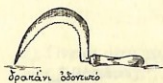
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

...Μέ...δρεπάνι...μέ...κόψη...τὸ...ὀδοντωτό...
...τὸ...λεπέκι...σημῆρον...μέ...θεριζομενικὴ...
...μηχανὴ...(.Καμλιν.ε.).....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

...τὸ...λεπέκι...δρεπάνι...ὀδοντωτό...ἀκόμη...
...καὶ...σημῆρον...τὸ...ὀδοντωτό...χρῆ...
...δρεπάνι...κόψη...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρεπάνα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ...κόσες...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

...ὀμαλὴ.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

...ἦτο...κατεσκευασμένη...ἡ...χειρολαβή...του...ἐλέγετο...
...πῶς...ἐλέγετο...ἐλέγετο...ἡ...κόψη...του...

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... Οὐδὲν ... τοῦ Χωρίου ...

- 6) Ὡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζῴων
(τῆς ρόβης κλπ.) *(b.c.)... P. 6 v. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822.*

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑθερίζοντο (ἢ ἑθερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτηρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ...εἰς... 10-15 πόντους, γ... 6-8 αὐτῶν
 ...εἰς... 20-25 πόντους.....

- 2) Οί στάχυες που έμεναν (ή μένου) εις τό χωράφι μαζί με την ρίζαν μετά τόν θερισμόν πώς έλέγοντο (ή πώς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; Οἱ ἴδιοι... οἱ... θερισταί...
... ἀποθέτουν... οἱ... τὰ... ἐδάφους... τὰ... ἐράχμα-
τα

- 4) Πώς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς).

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Ναί αγκαλιές

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν, τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τρόπον καὶ ποῖον ; . . . Ἄνδρες καὶ . . .
γυναῖκες καὶ . . . Ἄν . . . ἤρχοντο . . . εἰς . . .
ἐκ τῶν . . . γυναικῶν καὶ . . . βυζαντινῶν . . . διὰ . . .
βασιλῆων . . .

2) Πώς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκαπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρσιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; . . . Ναί . . . ἔφερον
εἰς τὴν χεῖρα . . . ἐν τῇ μέσῃ . . . ἐν τῇ μέσῃ . . .
ἐν τῇ μέσῃ . . . ἐν τῇ μέσῃ . . . ἐν τῇ μέσῃ . . .
ἐν τῇ μέσῃ . . . ἐν τῇ μέσῃ . . . ἐν τῇ μέσῃ . . .

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..... Ὁ ΧΙ... Ἀπρίλ... ὧν ἡ δὲ... ἔχον...
 ἔρχεται... δὲν... ἔρχεται...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ..Ναί... τραγουδία

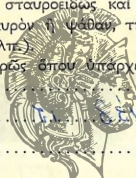
...τοῦ ἔθους...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυνς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυνς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

..... τοῦ ἔθους... ἔχον... ἔχον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυνς, εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...Ἀμέσως... μετὰ τῶν

θερισμένων... ἔχον... ἔχον... ἔχον...

...ἔχον... ἔχον... ἔχον...

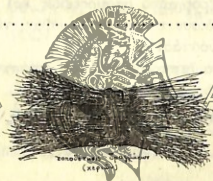
...ἔχον... ἔχον... ἔχον...

...ἔχον... ἔχον... ἔχον...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἦ δὲν τοὺς... δαχτυλ... ὁ... ναυμ... ρη... ἢ αὐτοῦ
 ἡ... ἡ... ν... δ... κα... μέ... μα...
 δαχτυλ... πο... α... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο... εἰς... ἕνα... μέ... τοποθε-
 τούμενα... πο... ὅλα... (Θυμονία)
 ἡ... μικρά... μικρά... (δικουρδίνια)... 25... 25
 δερμάτια...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

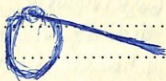
- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δεν γίνεται συστηματολογικά καθήκον
για μαθήτες... Μόνο ως προς την
κατανοήσιν... όφειται.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

М'є зба па

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο, παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σάνον, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.. Μ.Ε. Βίβλου... 21

Με Γαρό και τριγυρνάει... Ο Βίκος... Έδω...

και... μια... δεκαετία... η' εχίβε... να... και...

...ερχήσαι, ... τὸν θ. ἔβανον. το. β. δὲ καὶ ἔβανον. καὶ ὁ β. ἔβαν

Ζουζουδίαβγ. Το κόβουν. δαγιά. Ξεραδί. Χά των Χελώνα

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Με καὶ βαν βινύδω*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. και .. ατεχας ... το μελεγεσαν ... ζυρο
 ειναι ελαιομυς ... Μεσομερον ... το εδεναν ... εφεριται
 και ... και αλλη ... το ... ε καμναν ... η παλιν ελ ... ε την
 μηχανη δεσφια τον

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 προς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Παλ. τ. γ. ν*
συγκέντρωεν ... τὸν χωράφιον ... μελεγεροντω
εἰς τὸ αὐλῶνι ... τὸν εὐρίθκετο ... δε ... αὐτὴν οὐκίαν
ἢ και δε ... ιδιαιτερε μερος ... εἰς ... οὐκον αὐλωνδε
τω με παλιν ... μελεγεροντω ... εἰς αὐλων ... εἰς εἰς
συγκέντρωεν ... τὸν χωράφιον ... τὸν χωράφιον

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν;
 ὕπῃ κατωρισμένος τρόπος τοποθέτησις; *ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ*
... οὐκίαν ... εἰς ... εὐραχύνοντες μεγάλους ...
συροῦ ... ὡς ... βαρκαταναεῖκα και ρύβια

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ άλώνι; ... *ΟΧΙ* ...
... οὐκίαν ... εἰς ... τὸ αὐλῶνι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; ... *Εἰς ... τὸν χωρίον ... εἰς ... τὴν*
... δεσιν ... εὐραχίαν ... και ... ατεχας ... οὐκίαν
ἀνηξέρει ... λιμ ... χαλκίαν ... και ... κατόπιν εἰς
τὴν δεσιν λαγότατος

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀν. ἡ. κ. ε. ... εἰς τὴν ... Κοινότητά ... Κοινότη-
... καὶ ... Κοινὰ Χρηθῶς ... Χώρος

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... Ἀπὸ τὸν

Ἰουνίου ... μέχρι ... Σεπτεμβρίου ... Ἀυγούστου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... Χωματάλωνο ... Καθα-
ρισμένο ... καὶ ... ὁριζιῶν ... ὁριζιῶν ...

... καὶ ... ὁριζιῶν ... ὁριζιῶν ...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἐτος, πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... Καθαρισμένο ... καὶ ... ὁριζιῶν ...

... ψῖς ... τοῦ δαπέδου ... με ... πηλὸν ἐκ ... Χώματος
... καὶ ... διὰ ... μείγματος ... κόπρου ... βοῶν ...

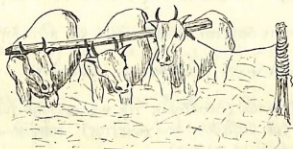
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

... ὅχι ... ὁριζιῶν ... ὁριζιῶν ...
... ὁριζιῶν ... ὁριζιῶν ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

...βοιῶνται... ἐν... δέν... ὑπάρχει... ἐδῶ...
 ...ὅτι... εἰς... κότθ... καὶ... ὀλὰβδα... τοῦ...
 ...ἀν. τοῦ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεύως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅρους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

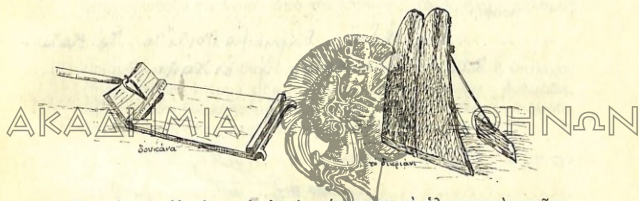
Ο.Χ.Ι.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν λαιμόν ἑκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

..... Οὕτως..... τοιαύτων..... ἐξίνετε.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ὁραὺς δὲ ἔχοντων

καὶ τὰ ἀνωτέρω... ὅχι... δι' αὐτῶν... ἐξίνετε...
το... ὅ... ἀφ' ὧν... κρι... βι... δη...
τῶν... ἴσως... ἔκατα... ἐξ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... ἴσως...

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀπὸ τοῦ πρωῦ... ἔως... 5... μέχρι τοῦ...
 ἀπογεύματος... κατὰ... τοῦ (κινεζικοῦ) ἡμίστου...
 διαλείπει... διακόπτεται... διὰ τὰ... συνέχισθαι...
 τὴν ἐπαμένην.....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

καὶ ἐδῶ... ἐκκεντρίκῳ ποικίλῳ... τοῦ κατω-
 τέρου... δογκράνι... διχάλι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ;..... **Ναι**.....

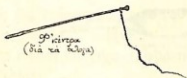
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἀκριβῶς... αἱ ἰδίαι... δογκέντρα... καὶ δὲ...
 κατωτέρω... ἡ εἰκόνα... βέρρα... καλοῦν... τὴν

βουκέντρα μῆκος 2 μέτρα — καμὶ καλοῦν τοῦ
 ἀλόγου.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... Στρώματα μ.σ. ... ἀλωνιοῦ

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βρόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

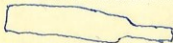
..... Οἱ ἴδιοι ... οἱ γεωργοὶ ... μὲ τὰ δικά-
... τους ... τὰ ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... Ναι ... μ.ε. κόπανον ... ὡς ... ἢ ... κατωτέρω.
... εἰκὼν

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; Ἐλέγετο

κόπανος ... κατασκευασμένος ἀπὸ ὀξυῖν

0,50.

1,5 μέτρο

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *εἰς τὴν αὐλήν... διὰ φακῆς... ρεβιθῶν... βάν... ὡς ἀρχεῖ... βοῦ... βοδόνος... κ.τ.λ.*
τὸ ἀλώνι.

Κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμεντό διὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν καρπῶν δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *ἔργον μελῶν... τῶν οἰκογενεῶν... καὶ ἀπὸ τῶν... συγγενῶν... Πολλὰ καὶ ἀνελάμβανον... καὶ ἄλλα... πρόσθετα... ἐπ' ἀμοιβῇ...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Μικρά...*
μικρά... σφαιρικά... ἐκαστὸν ἰσχυρὸν... μόνον... αἱ κεφαλαι
τῶν σταχυῶν... χαρὶς... ἡ ἀναβλέπουσιν... εἰς ἀχυρο-
ποίησιν... ὡς γίνεται... ἐκαστὸν... ἐξ ἀφ' ἑαυτοῦ... μ.ε. βοτάνης
ἐκαστὸν... τῶν... ἡ β. ἐκαστὸν...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ; *Ναι*
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Χά... ἐλίου... Χά... ἐκόλλεν... Χά... ἐβέβεν
... β... β... β...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *δ... 1925*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

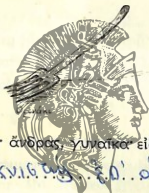

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *Βά. ζουν... τὸ...
θρινάκι... καὶ... εὐχονται... πολλὰ... ἀγαθὰ... καρποῦ
τ. ὁ θεός... καὶ... εὐλογοῖται...*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *Με... τῆς... φτιά...
...ὡς... ἀκριβῶς... τὸ... καὶ... ζέρω... δ... ἐ... δ... ὡν...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
... *εἰδικός... λιχνιστῆς... ἐπ' ἀμοιβῇ...*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
... *Κόντυλα... Σιγῆδες... καὶ... Κοναυτῖν
... μέ... τῶν... Κόν... παν... τῶν... νὰ... ἀλ... ρου...
... τῶν... ὁ... τῶν...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

... *Βασιούλον... τὴν... δὲν γίνετο... μετὰ τῶν...*

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... *Μὲ... Κόσκινο... Καλαθὸν... μετὰ τῶν...*

... *ἀπὸ... δερμῶν... ἢ... ἀπὸ... δριμύτων...*

... *Δερμόνι... ὀνόματι... μετὰ τῶν...*

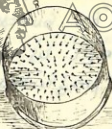
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

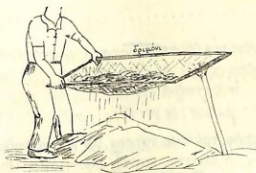
ΔΟΗΝΩΝ

κόσκινο σαλιό δερμάτινο

κόβρος ἢ ἀριλόγος

νων μετὰ τῶν διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινο τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

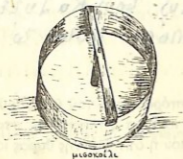
(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... Οὐδρο. Πος... δια-
 χωρίσθαι... τοῦ... δι' τοῦ... καὶ... τῶν... ἀπὸ...
 δημητριακῶν... γίνεται... πρῶτα... διὰ τοῦ... ἀνε-
 μιέρματος... καὶ... ἐν... συνεχῶς... διὰ τοῦ... κόβου-
 νου... (Αερίωνι)...

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Ὄταν... ἐτοιμασθῇ... ὁ καρπὸς
 μαζεύεται... εἰς... σωρόν... ἐπὶ τῇ... ἢ... ὁδοσχυλόν
 καὶ... ἐν... συνεχῶς... ἐμπηγνύεται... τοῦ... φτυάρι...
 εἰς... τὴν... σωρόν... διὰ... τοῦ... οἰοῦν...
 καὶ... μαζεύεται... διὰ... ἄλλο... δὲν... γίνεται...

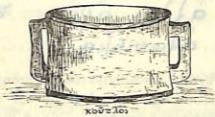
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

μυσοκαλι

κούλλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Ἐν τῷ... ἐν τῇ οἰκίᾳ... εἰς... δάκκον

ἢ... εἰς... βιδιφένια... βαρέλια... ἢ... μεθρα... θό... ἀμπαρ
(Ἰούλινο... κατακεκωμένα).....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Εἰς τὰν... αἰχυρῶνα... μεφε-
 ρεω... διὰ... τῶν... ζῶων, ... ἢ... καὶ... με... τὰ... χέρια...
 ... ὅσοι... δέν... εἶχον... Ζῶα...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Μέρι... καὶ... ἀπὸ... τῶν... στάχυν... τῶν... καλυτέρων...
 ... ἀλλοι... ἀπὸ... τῶν... σπόρων... μετὰ... τὸ...
 ... ἀλώνισμα...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

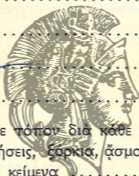
2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποῖος άλλος ;...

2) Ποῖος ή ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; *Αν ναι, άπό ποῖον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, χορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Η Προετοιμασία Σποράς

Τὴν ἑποχὴν τοῦ φθινοπώρου, ἅπαντες οἱ γεωργοὶ ἐτοιμάζοντο διὰ τὴν σπορά. Ὅπως ἦταν ὁ σπόρος ἡ τοῦ σιταρι ἀπὸς τὰ βουβαλῖα τὸν ἔλαιον οἱ γεωργοὶ χυρὶ καθόλου νὰ τὸν καθαρίζουν ἢ τὰ τὸν ἀνακατεύουν μὲ ἐνδομυζῶνα φάρμακα ἡ ἐπέδναν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ χυρὶ διὰ νὰ σπένε. οἱ περισσότεροὶ ἔσπεναν μὲ τὰ χέρια διότι ἔβαλαν τὰ δαμάστου καὶ τοῦ ἑλίου οὐκ ἐβέναν πλὴν ἔκον δαμάστου διὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ ἄφρου. Ἡ περισσότερὰ οἰκογενεῖα ἐδίχτεβαν ἢ καὶ ἐχρίδεβαν πολλὰκις (ἐάν ἦτο τὸ χυρὶ χέρω) μὲ τὸ πέλι ὡς τὸ σχέδιον κατωτέρω.

τὸ πέλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἄφου ἐπετέθειαν τὸ χωρὰρ καὶ ἔτιον
κατὰ πάντα ἔτοιμον, ἔρχοντο τὸ
χωρὰρ μετὰ τὸ βυλάτζερον (ὡς
τὸ σχέδιον τοῦ ἐρωτηματολογίου
δεικνύει βελίς 3)

Ἐπορίῃ Ἐπορίῃ καὶ ἐν συνέχειᾳ
ἔβαλεν τὸ διδακκὸν ὁ γυμνασιάρχης
ὅτι γὰρ ἀνάγκη καὶ ἐκκλῆναι νὰ
ἔλθῃ.

Ἄφου ἐτελείωνεν ὅλον τὸ χωρὰρ
ἐχύριζε εἰς τὸ γράμμα του, ἱκανοποιη-
νός ἀπὸ τῆς ἐργασίας του.

Ἀὐτὸς ἦτο ὁ πρώτος τῆς διανοῆς καὶ
ἐν συνέχειᾳ ἐπὶ τῇ ποτὶ δα

τρανήν τὸ γράμμα τῆς κερατοῦ
(ἰούλιος) μετὰ ἀρχὴν τοῦ θέρους
(ἰούλιος) διὰ νὰ τὸ δεξιόσιν.

Ὁ δεξιόσιν ἔχιντο μετὰ τὸ δεξιόσιν
(ὡς τὸ σχέδιον ἐρωτηματολογίου βελίς 12
δεξιόσιν μετὰ κόψιν) καὶ ἔκοβαν ἔκοβαν
ἀφου προηγουμένως ἔκαψαν τὸ δεξιόσιν
ἐκφυλλίστην καὶ ἔδεναν τὸ δεξιόσιν.
Μετὰ αὐτὴν τὸν τρόπον ἐτελείωναν ὅλον
τὸ χωρὰρ καὶ ἐν συνέχειᾳ ἔκαψαν
ἓνα κομποῦ ὅλα τὰ δεξιόσιν

τῇ χωραφῇ δὲ ἕναν τόπον.

Ἐν συνεχείᾳ αὐτοῦ Αἰήλια καὶ Ὑδρ-
ρα ἔφερναν τὰ δεξιὰτα στὸν τόπο
τοῦ βητιοῦ ὅπου εὐρίσκοντο γενικῶς
τὸ ἀλώνι. Ὅσοι εἶχαν ἀλοχα τὰ
μελέερον μὲ τὰ ἀλοχα ὅσοι δὲν εἶχαν
τὰ μελέερον μὲ τὴν πλάτην τῶν,
καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκινετο ὁ ἀλωνισμὸς
ὡς ἑξῆς:

Ἐφερναν ἕνα κοῦρι (κούτσουρο) στὴν
ἀκρὴ τὸ ἀλώνι καὶ ἔκβαλαν τὰ δεξιὰτα.
Τὰ κεφάλια τὰ ἔφερναν μέσα στὸ ἀλώνι
καὶ τὰ κώλια (ἀκρὰ) τὰ ἐπὶ τὴν
στὴν ἀκρὴ.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐσυνηθίζοντο τὸ
ἀλώνι καὶ ἐν συνεχείᾳ ἔφεβαν τὰ
βόδια στὸ ἴσθιο (ὡς τὸ σχέδιον ἐρωτημα-
τωλογίου βελίς 6 μαγεύει μὲ τὴν διαφο-
ρὰ πού ἑδένετο ἀπὸ κάτω) καὶ ἀπὸ
πίσω ἔδεναν μὲ τὸ σχοινὶ τὸ γανίδ τοῦ κῆ-
(τὸ δικριάνι ἐρωτηματολογίου βελίς 21)

καὶ ἐκίπτετο τὸ γιγάρι ὅσο μικρὸ
μικρὸ καὶ ὅταν ἦτο ἔτοιμο τὸ ἐμάδναν
μὲ τὴν χιάλα (ὡς τὸ σχέδιον ἐρωτηματολογίου
βελίς 25 δικριχίαν Ἰλάνιον) καὶ ἐπρί-

μύσαν τὸν κατὰ τὴν δὴν αἶρα νὰ γυμνά-
 ζῇ νὰ βορῖνε τὸν αἶρα τὸ γιζάρ.
 τὸ βορῖχα ἐγένετο εὖν ἀρχὴ μὲ τὴ
 γιανὰ καὶ ὅταν ἔφρχε τὸ ποδὸ ἄχυρο
 ἐγένετο μὲ τὸ ξύλινο γιζάρ.

Ἐν συνεία τὸ ἔρχεαν δὲ ξύλινο
 κούκινο πῆκτῳ, μὲ ψιγὲ βέρχε, ἀφού τὸ
 ἐστύριζον εὖν γιανὰ καὶ ἔτῃ ἔνεργε
 κατὰ καθαρό γιζάρ.

Ἐν συνεία μὲ τὸ κότ (ξύλινο δοχεῖο
 τὸ ὁποῖον ἐλαυνε δὲ ἀκάδες) ἔβαζαν
 τὸ γιζάρ. ὅτ τὸν κούκινο καὶ τὸ

μελέφρασαν
 εὖν γιζάρ.

ὅτ τὸν κούκινο καὶ τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τόπος τὸν ποδὸ

εὖν ψηλόν - κυρτῶν

ὀνοματεπώνυμον πληροφορητοῦ.

Παναγιώτης Μωυσιδης ἐπὶν

65 γραμματικαὶ γνώσεις Β' Δημοτικῆς

τόπος καταγωγῆς: Χότζε Τραπεζούντος

Ἐξπατριδῆ τὸ ἔτος 1923.

[Θεόδωρος Κορυφίδης / ἐροδιδάδης
 ἡ συλλογὴ αὐτῆ ἐγένετο ἀπὸ 10-14 / Ἰανου-
 αρίου 1970]

Ἄλυστος εἰς Πελοχὴν Ὀφθαλμοὺς καὶ
Περίχωρον.

Αἱ Καταξέρεαι τῶν Χωρῶν καὶ
ἡ Γορὰ εἰνέου κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον
ὡς προαναγράψαμεν ἀνωτέρω.

Ὅσον ἀφ' οὗ τὸν θέρειον εἰνέου
μετὰ τὸ κατὰ τὸ σχέδιον κατωτέρω,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὅτι ἀπὸ τῆς ἐξέρεας καταξέρεαι καὶ ἀπὸ τῆς
ἐκαμνὸν δόρυθον τῆς εἰς τὸν θέρειον
καὶ ἔτι. Ἐπορεύονται δὲ ἀπὸ τῶν εἰνέων
τὰ ὅποια ἦσαν πέρα πολλὰ εἰς τὰ
χωράκια. Ἦκουον τὸν δόρυθον καὶ ἔρω-
γον. Ὡς πρὸς τὸν ἀλυστὸν.

Ἐποδὸν τὴν πρὶν δόρυθον εἰς τὸν πόντον
καὶ τὸ ὑπόλοιπον τὸ ἔριπτον εἰς τὸ
ἀλύνει. Ἀπὸ ἐκτελεσθέντος τοῦ ἀλύν-
ει πρῶτ' πρῶτ' μετὰ τὴν κατανάλωσιν, ἔπει-
θεν πρὸς τὴν ἐξέρεαν ὁ ἄλυστος διὰ
τὴν ἐξέρεαν τὰ εἰνέα τοῦ ἀλυστοῦ
καὶ μετὰ ἐπαρροφίαν τὸ ἔριπτον

(ὡς τὸ σχέδιον ἑρωτηματολογίου Γεγίς (21)
 τὸ ἔριχναν ἐπάνω γὰρ γαίχυνα, ἔδωσαν
 γὰρ μέρος τοῦ τρυκάν θέρμα δύο ἑως
 τρία ὅλαια τὸ μῦθος ἐκινούνταν νὰ κῆ
 ἔρπονιζεν εἰς τὰ πόδια ὅταν τὸ ἔδωσαν
 οἱ ἄνθρωποι καὶ εἰς τὴν ἄκρην ἔην
 ἄλλῃ ἔκαθιναν καὶ θάλασσά τὴν ὁλοῖαν
 ἐρηματοῦσαν γὰρ θάλασσά τοὺς καὶ ἔτι
 μὲν τὸ ἕνα χεῖρ κρατῶντας τὸ σχαλί
 καὶ κῆ τὸ σῶμα δουλῶντας, ἐβουχίζον
 νὰ σύρουν τὸ τρυκάν, βάδοντες
 καὶ ποδάκις ὡς ἔργον ἐπάνω γὰρ
 τρυκάν τὸ ἴδιον ἔκριναν ποδάκις
 ἵνα νὰ μακροπορεύσιν ἐν τὴν κοῦρα
 οἱ τοὺς ἔδεσαν τὸ εἰς καραμυ-
 ριστάς θάλασσά <<χὰ ἔδιεν καὶ ἐκόπεν
 χὰ ἐσῆθεν ὅα θέρων >> ΜΕΡΕΠΟΙΤΑ
 ἐρωματοῦσαν τὴν δουλειά αὐτῇ κατὰ
 τὸ μεθιμέρι, ἔπρναν τὸ δικιρδιν (ὡς
 τὸ πρῶτον σχέδιον ἑρωτηματολογίου Γεγίς 25)
 καὶ δουλοῦσαν τὸ ἀμύνισμα χιὰ νὰ τὸ
 δεσφαίνῃ κατὰ ὁ ἥλιος. Ἐν συνεχείᾳ
 ἐβουχίζον τὴν ἴδια δουλειά ἑως ὅτου
 ἐκαταλάβαιναν ὅτι ἐμεθοκόπεν τὸ αἶμα.
 Ὡς ἐν συνεχείᾳ ἐβουχίζε ὁ ἥλιος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

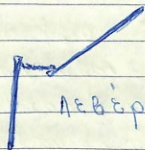
ΑΘΗΝΑΝ

Παρανομία τον Ένα είδος έρχαίον το
 όποιον όνομάζεται Πιβέρ. Ήσαν δύο
 βέρχες ή ήια 1,50 μ. και ή άλλη 2 μ.
 κα όποια συνδέονταν με ένα πέτρινο
 άσπρι μήκος 0,15. Όσοι ήσαν στο άσπρι
 2-3 άρχισαν και χτυπούσαν. Πρώτα
 ό πρώτος έν συνέχεια ό δεύτερος και
 ό τρίτος έως ότου έκόπτετο στο το άσπρι
 νι και έβινετο ψιφί άχυρο.

Έν συνέχεια έφαίγαν το άσπρι και
 έπερίεζαν τον κατάκτατον άέρα δια
 να άρχισα το επόμενο. Έν συνέχεια
 έβινετο στο άσπρι. Αποκατάστασε παρανομία
 έβινετο στο άσπρι. Αποκατάστασε παρανομία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΛΕΒΕΡ

ΚΟΤ

Όνοματεπώνυμον Πληροφοριού
 Θεόφιλος Κορυφίδης Έτών 64
 τόπος καταγωγής Όλαββα Πόντου
 γραμματικά γνώσει Δ' Δημοτικού
 Έξεπατρίσθη το Έτος 1923

4

[Θεόδωρος Κορυφίδης Γεροδιδάκalos
Η συλλογή αυτή εγένετο από 16-18
Ιανουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ